

Пріоритетні заходи протидії наркотизації населення України

Гаркуша А.В., кандидат юридичних наук, доцент кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки Національного університету державної податкової служби України

Небезпека наркоманії полягає в тому, що вона дуже швидко й безповоротно руйнує фізичне і психічне здоров'я людини. Звідси, простежується зв'язок наркотизації населення зі злочинністю, який проявляється у наступних аспектах:

1) під безпосереднім впливом наркотичних засобів та психотропних речовин на організм людини послаблюються стримуючі та контролюючі механізми в структурі особистості, що обумовлює підвищений ризик вчиненням злочинів зокрема, агресивно-насильницької та корисливої спрямованості;

2) задоволення потреби у систематичному вживанні: наркотичних засобів передбачає значні витрати на їх придбання, що також є потужним фактором вчинення злочинів корисливої спрямованості;

3) необхідність у задоволенні хворобливих потреб в наркотичних засобах передбачає наявність попиту на останні та продукує відповідну пропозицію. Таким чином, наркотизація безпосередньо сприяє збільшенню рівня виробництва (виготовлення) та збуту наркотичних засобів, їх контрабанди, тобто вчинення злочинів, передбачених статтями 305, 307, 309 КК України. В свою чергу ринок наркотичних засобів пов'язаний із іншими, найбільш небезпечними формами злочинності, передовсім організованою, транснаціональною.

Серед пріоритетних заходів протидії наркотизації населення України слід виділити наступні:

1. Співпраця на міжнародному рівні з метою викриття наркотрафіків та притягнення винних осіб до кримінальної відповідальності.

2. Посилення державного контролю за обігом наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів: оптимізація контрольних механізмів у системі установ МОЗ України; удосконалення політики у сфері ліцензійної діяльності, зокрема, на фармакологічному ринку.

3. Створення такої організаційної моделі механізму протидії наркозлочинності, що включала б, по-перше, підвищення статусу Національної координаційної ради боротьби з наркоманією при Кабінеті Міністрів України; по-друге, організаційні ланки в структурі виконавчої влади регіонального рівня, які забезпечували б на даному рівні організацію антинаркотичної діяльності, особливо поза сферою роботи правоохоронних органів; по-третє, координаційні ланки, що структурно забезпечують (за напрямками): оперативно-розшукову діяльність, зовнішню розвідку, досудове слідство, адміністративну діяльність у сфері контролю за легальним обігом наркотиків, забезпечення єдиної інформаційної бази з питань обігу наркотиків і протидії наркозлочинності. інші напрями протидії, зумовлені характером складної оперативної обстановки.

4. Активізація державної підтримки та реформування процесу надання медичної допомоги наркозалежним. Згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 1238 від 6 листопада 1997 р. «Про обов'язковий профілактичний наркологічний огляд і порядок його проведення» здійснюється огляд осіб із груп ризику. Але в цілому форми надання допомоги хворим на наркоманію у медичних закладах як загального, так і закритого типу, потребують удосконалення, як організаційного так і законодавчого.

А звідси протидія наркотизації населення має ґрунтуватися на:

- комплексному правовому забезпеченні у виді відповідних програм, цільового призначення щодо оздоровлення населення;

- укріпленні морально-виховних засад існування українського суспільства;

- підвищенні ефективності протидії безпритульності та зміцненні фундаменту соціальної допомоги бідним верствам населення по безробіттю;
- сприянні соціальній адаптації осіб, звільнених з місць позбавлення волі, а також випускникам дитячих будинків;
- підвищення ефективності протидії наркозлочинності.

Перспективи створення муніципальної поліції в умовах реформування міліції України

Волюйко О.М., начальник курсу факультету підготовки працівників ОВС ННІЗН НАВС

Побудова громадянського суспільства зумовлює необхідність створення сил правопорядку, максимально наближених до населення, які найбільш повно враховують інтереси мешканців територіальних громад, активно взаємодіють з ними та діють під їх постійним контролем. Саме такими якостями можуть і повинні володіти муніципальні органи охорони громадського порядку [1, с.61].

Наразі активно обговорюється необхідність створення муніципальної поліції в Україні. Необхідність запровадження муніципальної поліції зумовлена, в першу чергу, тим, що в Україні на початку 2014 року, органи міліції майже втратили народну довіру, а також можливість забезпечувати безпеку громадян України. Функції з підтримки правопорядку виконують органи самоорганізації населення, які достойно несуть службу, але не мають жодного законодавчого забезпечення своєї діяльності. Способом вирішення проблем підтримки законності і правопорядку в Україні може стати створення муніципальної поліції. Отже, розглянемо деякі аспекти визначення муніципальної поліції. Дане аналізоване поняття, вимагає, на нашу думку, всебічного історико-правового аналізу.

З позицій етимології, «поліція» - термін грецького походження, й спершу означало управління державою, адміністрація, місто-державу (міська адміністрація) тощо. Колискою державного початку в Греції було місто - «polis», в якому зосереджувалося все державне управління, що називалося «politeia». З часом він латинізувався та став звучати як «politia» [2, с.111].

З середньовічної латині з кінця XIV ст. слово «politia» входить в лексикон європейських держав. Аналізований термін почали використовувати в XV ст. спочатку у Франції, а потім в Німеччині в дещо іншому сенсі: під французьким терміном «police» або німецьким - «polizei» стали розумітися сукупність різних елементів громадського порядку, суспільного благополуччя, а потім і урядову діяльність, спрямовану до досягнення цього благополуччя. Поступово розглянутий термін став представляти собою всю сукупність справ світського управління «ges policas» і в цьому широкому сенсі увійшов у вжиток спочатку в офіційну мову законодавства і адміністрації, а потім проник і в наукову літературу [2, с.111].

Слід відзначити, що термін «поліція» втратив своє початкове широке значення. Воно стало звучати і з ним почали порівнювати не всю діяльність держави в галузі внутрішнього управління, а лише його окрему галузь - правоохоронну.

Також, коротко розглянемо й термін «міліція», для порівняння в нашому дослідженні з терміном «поліція» в подальшому. Термін «міліція» походить від латинського слова «militia», «militaris» - «військо», «військовий», яке з часом набуло значення озброєних добровольців, які виконують допоміжну функцію збройної охорони території, населення [3].